

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/8308,Powrot-do-ojczyzny-adm-floty-J-Unruga-dowodcy-przedwojennej-floty.html>

27.04.2024, 13:10

24.09.2018

Powrót do ojczyzny adm. floty J. Unruga – dowódcy przedwojennej floty

Dziś w Montrésor we Francji rozpoczęły się uroczystości związane ze sprowadzeniem do Polski szczątków Dowódcy Obrony Wybrzeża 1939 r. adm. floty Józefa Unruga i jego żony Zofii.

Uczestniczy w nich zastępca szefa BBN minister Dariusz Gwizdała, ambasador RP we Francji Tomasz Młynarski, szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Mateusz Szpytma, przedstawiciele władz francuskich, a także marynarki wojennej Polski i Francji. Jutro (25 września) szczątki admirała i jego żony na pokładzie fregaty ORP gen. T. Kościuszko wyruszą z portu w Brest w drogę do Polski. 2 października admirał floty J. Unrug wraz z małżonką spoczną w Kwaterze Pamięci gdyńskiego Cmentarza Marynarki Wojennej. Powrót admirała floty J. Unruga do ojczyzny jest symbolicznym wypełnieniem jego ostatniej woli, by spocząć obok swych podwładnych.

Szczegółowy plan uroczystości dostępny jest na stronie internetowej BBN. Szczegóły dotyczące obsługi medialnej uroczystości w Polsce zostaną podane w zapowiedzi prasowej.

Admirał floty Józef Unrug urodził się 7 października 1884 r. w Brandenburgu koło Berlina, w rodzinie kultywującej polskie tradycje sięgające XVI w. kiedy to przodek rycerskiego rodu v. Unruh - Krzysztof I otrzymał polski indygenat i osiedlił się w Wielkopolsce. Józef kontynuował rodzinne rzemiosło wojskowe. Jego ojciec Tadeusz, w randze generała, służył w gwardii pruskiej.

Józef Unrug, do zakończenia I wojny światowej, walczył w marynarce wojennej Cesarstwa Niemieckiego jako dowódca flotylli i komendant szkoły okrętów podwodnych. Tuż po odzyskaniu niepodległości wystąpił z Kaiserliche Marine i wraz z innymi polskimi żołnierzami, którzy walczyli dotąd po stronie zaborców wrócił do Polski, by rozpocząć służbę w Polskich Siłach Zbrojnych. 19 maja 1919 r. zgłosił gotowość do odbudowy polskiej marynarki wojennej. Jako podwładny, a następnie wieloletni przyjaciel admirała Jerzego Świrskiego tworzył i odradzał polską flotę wojenną. W 1925 r. został jej dowódcą. Kilkanaście lat wcześniej poznał Zofię Unrug, z którą ożenił się w 1921 r. Państwo Unrug mieli jednego syna, Horacego ur. w 1930 r.

W 1933 r. Józef otrzymał kolejny awans do stopnia kontradmirała, a tuż przed wybuchem II wojny światowej, objął stanowisko dowódcy Floty i Obrony Wybrzeża. Ta część polskiej ziemi wraz z Helem, broniona przez admirała Józefa Unruga i Jego Żołnierzy, była jednym z najdłużej utrzymujących się punktów oporu w trwającej kampanii wrześniowej. Jednak po poddaniu się Warszawy, wobec naporu wojsk niemieckich, zlej sytuacji polskich wojsk lądowych i przede wszystkim w trosce o ludność cywilną, Józef Unrug – jako dowódca i żołnierz podjął najtrudniejszą decyzję o kapitulacji. 2 października 1939 r. o godz. 11.00 Hel zapisał się w historii jako ostatnia kapitulująca twierdza Wojska Polskiego.

Admirał Józef Unrug trafił do niewoli niemieckiej. Wraz z innymi oficerami i uczestnikami walk na Helu został umieszczony w oficerskim obozie jenieckim. Tam doszło do heroicznego świadectwa wierności i odwagi. Na podejmowane przez Niemców próby porozumienia się w języku niemieckim, admirał odpowiadał w języku polskim i w obecności polskiego świadka: "Jestem polskim oficerem i wyrzuciłem z pamięci język niemiecki 1 września 1939 roku". Odrzucał również oferowane przez Niemców stanowiska w Kriegsmarine.

W następnych latach przewożony był do siedmiu kolejnych obozów jenieckich. Tragiczne lata działań wojennych zakończyły się dla Niego 29 kwietnia 1945 r., kiedy żołnierze amerykańscy wyzwolili niemiecki obóz Murnau w Bawarii.

Po zakończeniu II wojny światowej, w Wielkiej Brytanii, Józef Unrug brał udział w demobilizacji Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Został I zastępcą szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej, a 2 września 1946 r. otrzymał awans do stopnia wiceadmirała.

W styczniu 1947 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari IV klasy.

Rząd brytyjski przyznał Józefowi Unrugowi emeryturę, jednakże On, solidaryzując się z setkami tysięcy polskich żołnierzy, walczących po stronie aliantów, którzy takich świadczeń nie otrzymali - odmówił jej przyjęcia. Nie mogąc wrócić do kraju, rządzonego przez komunistów, zdecydował się na emigrację.

W 1948 r. razem z żoną wyjechali do Maroka. Od 1958 r. Józef i Zofia przebywali w domu spokojnej starości dla byłych kombatantów i polskich uchodźców politycznych w Lailly-en-Val koło Orleanu we Francji. Admirał zmarł w roku 1973. Jego żona odeszła w 1980 r. Oboje zostali pochowani na cmentarzu w Montrésor.

Nad przygotowaniem uroczystości zwieńczającej działania na rzecz uczczenia pamięci i godnego uhonorowania admirała floty Józefa Unruga i jego podwładnych czuwał - działający pod patronatem Prezydenta RP - Komitet Organizacyjny, w skład którego weszli przedstawiciele Rodzin śp. Marynarzy, a także Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Instytutu Pamięi Narodowej, Ministerstwa Obrony Narodowej - w tym Marynarki Wojennej RP, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Urzędu Miasta Gdyni.

Uroczysty, państwowy pogrzeb śp. admirała floty Józefa Unruga i złożenie jego szczątków wraz ze szczątkami żony śp. Zofii Unrug w Kwaterze Pamięci na gdyńskim Oksywiu, to symboliczne dopełnienie jego woli, zgodnie z którą pragnął spocząć na ojczystej ziemi wraz ze swoimi towarzyszami broni. Po 45 latach od śmierci admirała polskie państwo spłaca dług, zaciągnięty w czasie wojny. Tworząc marynarski „panteon” na Oksywiu, symbolicznie wyraża wdzięczność Ojczyzny nie tylko wobec ludzi morza, którzy teraz w nim spoczną, ale także tych, o których jeszcze nie wiemy, i których poświęcenia nie znamy.

Załączniki

- > 586.16 KB
- > 832.47 KB
- > 642.39 KB
- > 962.72 KB
- > 837.31 KB
- > 670.79 KB
- > 529.47 KB

[Tweetnij](#)